

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده بهداشت

پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد رشته اپیدمیولوژی

عنوان:

بررسی نقش عوامل خطر مصرف الکل، شیشه و مواد مخدر (تریاک، حشیش) در
تصادفات وسایل نقلیه منجر به جرح ارجاع داده شده به بخش اورژانس بیمارستان
شهید رجایی (تروما) شیراز به روش مورد-مقاطع در سال ۱۳۹۳

توسط: معصومه موسوی

اساتید راهنما: دکتر نورگس خانجانی - دکتر حمید سوری
اساتید مشاور: دکتر یونس جهانی - دکتر امیر رضا دهقانیان

سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳

**Evaluating the role of alcohol and illicit drug use in car accidents
leading to injuries in patients referred to the
Trauma Department of Rajai Hospital, Shiraz by using the case-
crossover method in ۲۰۱۴**

Thesis for the Master of Science in
Epidemiology

By

Masoumeh Mousavi

**Kerman Univesrity of Medical Sciences
Health School**

Date

چکیده:

مقدمه: در ایران تصادفات جاده ای و صدمات و موارد مرگ و میر ناشی از آن بعنوان یک نگرانی عمده در سالهای اخیر مطرح بوده است. مرگ ناشی از تصادفات جاده ای ۳۴/۱ مورد در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت ایران رخ می دهد. رانندگی تحت تأثیر الکل و داروها بعنوان یکی از علل مهم حوادث رانندگی در دنیا شناخته شده است. مطالعه حاضر با هدف تعیین نقش مصرف الکل و مواد مخدر در تصادفات وسایل نقلیه منجر به جرح انجام گردیده است.

روش کار: در این تحقیق ۴۴۱ نفر از رانندگانی که تصادف کرده و زنده مانده بودند و به بخش اورژانس بیمارستان شهید رجایی (تروما) شیراز مراجعه کرده بودند، به روش مورد-مقاطع مورد مطالعه قرار گرفتند. اطلاعات هر فرد بر اساس چک لیست که شامل خصوصیات دموگرافیک، مصرف الکل و مواد مخدر قبل از رانندگی بود، از طریق مصاحبه جمع آوری گردید. از اظهارات افراد برای مشخص کردن مقدار مصرف الکل، و از نوار تست ادراری حشیش، مورفین، آمفتامین و مت آمفتامین برای تشخیص مصرف حشیش، شیشه و تریاک استفاده شد.

یافته ها: نتایج مطالعه نشان داد که در کل ۱۷/۹۱ درصد رانندگان حادثه دیده قبل از تصادف، مواد مخدر و ۸/۸۴ درصد ایشان الکل مصرف کرده بودند. نسبت شانس خام تصادف کردن به دلیل مصرف تریاک ۱/۹۴ (فاصله اطمینان ۹۵٪: ۱/۱۱-۳/۳۸)، حشیش ۲/۳۷ (فاصله اطمینان ۹۵٪: ۱/۰۳-۵/۴۲)، شیشه ۵/۵ (فاصله اطمینان ۹۵٪: ۱/۲۱-۲۴/۸۱) و مواد مخدر به صورت کلی ۳/۸۳ (فاصله اطمینان ۹۵٪: ۲/۲۸-۶/۴۳) و به دلیل مصرف الکل ۳/۵ (فاصله اطمینان ۹۵٪: ۱/۷۳-۷/۰۶) بود.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج مطالعه ی حاضر و مقایسه ی آن با نتایج سایر مطالعات مشابه، می توان این چنین نتیجه گیری کرد که مصرف الکل و مواد مخدر مانند تریاک، حشیش و شیشه قبل از رانندگی، موجب افزایش شانس رخداد حوادث ترافیکی می شود، و با توجه به شیوع بالای سوء مصرف این مواد، رانندگی تحت تأثیر مواد مخدر و الکل در کشور ما یک مشکل عمده محسوب می شود و برنامه ریزی مناسبی برای کنترل آن مورد نیاز است.

کلید واژه: رانندگی، مصرف الکل، شیشه، مواد مخدر، حوادث جاده ای

